

Globalni kodeks ponašanja za poslovne partnere

Sadržaj

Pismo menadžmenta 3

1 Etika i poslovni integritet 4

- 1.1 Poštovanje važećih zakona i propisa 4
- 1.2 Korupcija, mito i prevara 4
- 1.3 Sukob interesa 4
- 1.4 Pranje novca 5
- 1.5 Poštena konkurencija 5
- 1.6 Međunarodna trgovinska kontrola 5
- 1.7 Poreska usklađenost 5
- 1.8 Minerali iz konfliktnih zona 5

2 Poslovno ponašanje u sektoru zdravstva 6

- 2.1 Zahtjevi u vezi sa kvalitetom 6
- 2.2 Etičko sprovođenje kliničkih istraživanja 6
- 2.3 Interakcije sa zdravstvenim radnicima 6

Životna sredina i klima 7

- 3.1 Propisi o zaštiti životne sredine 7
- 3.2 Otpad, otpadne vode i emisije 7
- 3.3 Voda 7
- 3.4 Zaštita klime 8

4 Ljudska prava i radni uslovi 9

- 4.1 Provjera usklađenosti sa ljudskim pravima 9
- 4.2 Savremeno ropstvo i dječiji rad 9
- 4.3 Zabrana diskriminacije i sprječavanje uznemiravanja 9
- 4.4 Pravo na slobodu udruživanja i kolektivno pregovaranje 10
- 4.5 Pravični radni uslovi 10
- 4.6 Zdravstvena jednakost 10
- 4.7 Upotreba snaga bezbjednosti 10
- 4.8 Prava lokalnih zajednica 10
- 4.9 Program raznolikosti dobavljača 10

5 Zaštita zdravlja i bezbjednosti na radu 11

- 5.1 Zaštita radnika 11
- 5.2 Praćenje i unaprijeđenje rješavanja incidenata zaštite zdravlja i bezbjednosti na radu 11
- 5.3 Usklađenost i sistemi upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednosti na radu 11

6 Bezbjednost i zaštita imovine i podataka 12

- 6.1 Privatnost i zaštita podataka 12
- 6.2 Prava intelektualne svojine 12
- 6.3 Mjere bezbjednosti i suzbijanja falsifikovanja 12
- 6.4 Javno oglašavanje 12

Upravljanje 12

- 7.1 Sistemi i dokumentacija 13
- 7.2 Upravljanje rizicima 13
- 7.3 Tačnost evidencije 13
- 7.4 Kontinuitet poslovanja 13
- 7.5 Stalno unaprijeđenje 13
- 7.6 Transparentnost i objavljivanje informacija 14
- 7.7 Obuka i kompetentnost 14
- 7.8 Primjena na lanac snabdijevanja poslovnog partnera 14
- 7.9 Procjena i usklađenost 14
- 7.10 Raskid ugovora 14
- 7.11 Izmjene 14

8 Progovorite!

15

Literatura 16

Pismo menadžmenta

Poštovani poslovni partneri,

Hvala Vam na saradnji i kontinuiranoj podršci. Cijenimo dugoročne odnose sa svim našim poslovnim partnerima i smatramo njihov doprinos održivom rastu i pouzdanosti brenda FME ključnim¹.

FME je posvećen etičkom i održivom poslovanju i poštovanju svih važećih zakona i propisa, kao i međunarodnih standarda. Posvećeni smo inovacijama u oblasti zdravstvene njege i doprinosimo izgradnji etičkog društva bez korupcije, gdje se poštuju ljudska prava i čuva životna sredina. Nije dovoljno samo ne odobravati nezakonito ili neetičko poslovanje. Očekujemo i od sebe i od naših poslovnih partnera da spriječe, otkriju i odgovore na takvo ponašanje na odgovarajući način. Posvećeni smo saradnji i pouzdanosti kao centralnim elementima naših odnosa sa Vama, našim poslovnim partnerima, i očekujemo istu posvećenost i od Vas. Kako bismo postigli naše zajedničke ciljeve na željeni način, naš kodeks ponašanja za poslovne partnere pruža informacije koje olakšavaju uspješan i usklađen odnos između Vas i naše kompanije.

Očekujemo da sprovedite procese i procedure unutar Vaše organizacije i Vašeg lanca snabdijevanja kako biste se uskladili sa našim kodeksom ponašanja za poslovne partnere. Ovi zahtjevi predstavljaju minimalne zahtjeve i zasnovani su na međunarodno priznatim standardima (pogledajte listu referenci). Ako postoje važeći zakoni, propisi, politike ili ugovorne obaveze koje regulišu ista pitanja, primjenjuje se odredba koja pruža najviši standard nakon lokalne provjere.

Poštovanje našeg kodeksa ponašanja za poslovne partnere važan je kriterijum u procesu odabira poslovnih partnera i za Vaše dalje angažovanje. To je suštinski dio našeg ugovornog sporazuma. Zahvaljujemo Vam se na podršci našoj posvećenosti usklađenosti i odgovornom poslovanju.

Srdačno,

Upravni odbor
Fresenius Medical Care

Ovaj globalni kodeks ponašanja za poslovne partnere („Kodeks ponašanja“) definiše principe etičkog i održivog poslovanja. Primjenjuje se na svako lice ili organizaciju koja prima uplate od Fresenius Medical Care AG i njegovih zavisnih društava (u daljem tekstu „Fresenius Medical Care“, „FME“ ili „mi“) i sa kojom FME ostvaruje direktne poslovne transakcije. Ovi subjekti obuhvataju, ali nisu ograničeni na, izvođače, konsultante, dobavljače, zdravstvene radnike i druge posrednike², koji se zajednički nazivaju „Vi“ ili „poslovni partneri“.

² Ovo obuhvata sve vrste distributera i prodajnih posrednika, bez obzira na tokove plaćanja.

¹ Posjetite našu veb stranicu za više informacija o korporativnoj kulturi FME: <https://www.freseniusmedicalcare.com/en/corporateculture/>.

1 Etika i poslovni integritet

1.1 Poštovanje važećih zakona i propisa

FME ozbiljno shvata usklađenost i izgradio je snažan program usklađenosti. Očekujemo da naši poslovni partneri čine isto i podržavaju vrijednosti integriteta i zakonitog poslovanja. Od poslovnih partnera se očekuje da ozbiljno shvate usklađenost i njeguju snažnu kulturu usklađenosti, pridržavajući se važećih zakona i propisa, kao i uspostavljanjem odgovarajućih procedura za spriječavanje, otkrivanje i otklanjanje potencijalnih nedostataka. Neispunjavanje ovih obaveza može izložiti poslovne partnere, FME i pojedince umiješane u neetičko ponašanje mjerama sprovođenja zakona, kaznama, oduzimanju licenci ili dozvola, kao i drugim sankcijama, šteti, sudskim postupcima ili gubitku posla.

1.2 Korupcija, mito i prevara

Poslovni partneri ne smiju nuditi bilo šta od vrijednosti zaposlenima FME, direktno ili indirektno preko trećih strana, sa namjerom da utiču na poslovne odluke ili u očekivanju bilo kakvog povlaštenog tretmana. Poslovni

partneri moraju uvijek da se uzdrže od nuđenja, obećavanja, odobravanja ili davanja bilo čega vrijednog (uključujući predmete, poklone, usluge, pozive na zabavne događaje ili slično, bilo u vidu lične koristi/usluge ili na drugi način) bilo kojoj osobi ili subjektu, direktno ili indirektno preko trećih strana, u cilju obezbjeđivanja novog posla, održavanja postojećeg posla ili sticanja bilo koje druge neprimjerene prednosti.

1.3 Sukob interesa

Izbjegavanje sukoba interesa zahtijeva pažljiv pristup interakcijama sa pojedincima i subjektima koji mogu uticati na poslovanje. Sukob interesa nastaje kada pojedinac ima privatni ili lični interes koji utiče ili izgleda da utiče na njegove poslovne odluke. Kako bi se rizik od takvog sukoba sveo na minimum, poslovni partneri moraju izbjegavati bilo kakve odnose, transakcije ili aktivnosti koje su, ili djeluju kao da su, u sukobu sa objektivnim i fer poslovnim odnosom sa FME, i moraju obavijestiti FME o svim potencijalnim ili stvarnim sukobima interesa. Odluke poslovnih partnera moraju se temeljiti na fer kriterijumima, kao što su cijena i kvalitet

usluga i proizvoda. FME će procijeniti da li lični odnosi mogu postojati uporedo i da li je potrebno primjeniti kontrolne mehanizme ili mjere zaštite kako bi se osiguralo da poslovne odluke budu donijete na pošten i nepristrasan način. Poslovni partneri moraju biti posvećeni poštovanju zakona o tržištu kapitala i važećih zakona o vrijednosnim papirima. To uključuje ograničenja u vezi sa insajderskim trgovanjem zasnovanim na povjerljivim informacijama.³

1.4 Pranje novca⁴

FME očekuje da se poslovanje naših poslovnih partnera i njihovih zavisnih društava uvijek sprovodi u skladu sa važećim zahtjevima za finansijsko vođenje evidencije i izvještavanje prema zakonima o pranju novca svih relevantnih jurisdikcija, pravilima i propisima donijetim na osnovu tih zakona, kao i svim povezanim ili sličnim pravilima, propisima ili smjernicama koje izdaje, sprovodi ili nadgleda bilo koja državna agencija (zajednički, „Zakoni o pranju novca“). Poslovni partneri FME dužni su da preduzmu sve neophodne korake kako bi poslovali isključivo sa uglednim poslovnim partnerima koji učestvuju u legitimnim poslovnim aktivnostima sa sredstvima koja potiču iz zakonitih izvora.

1.5 Poštena konkurencija

Poslovni partneri moraju uvijek poštovati i pridržavati se svih važećih zakona i propisa o zaštiti konkurencije i uspostaviti odgovarajuće interne procese i procedure kako bi osigurali da ne učestvuju u bilo kakvom antikongkurentskom ponašanju, uključujući, ali ne ograničavajući se na, sklapanje antikongkurentskih sporazuma i/ili zloupotrebu svog tržišnog položaja.

1.6 Međunarodna trgovinska kontrola

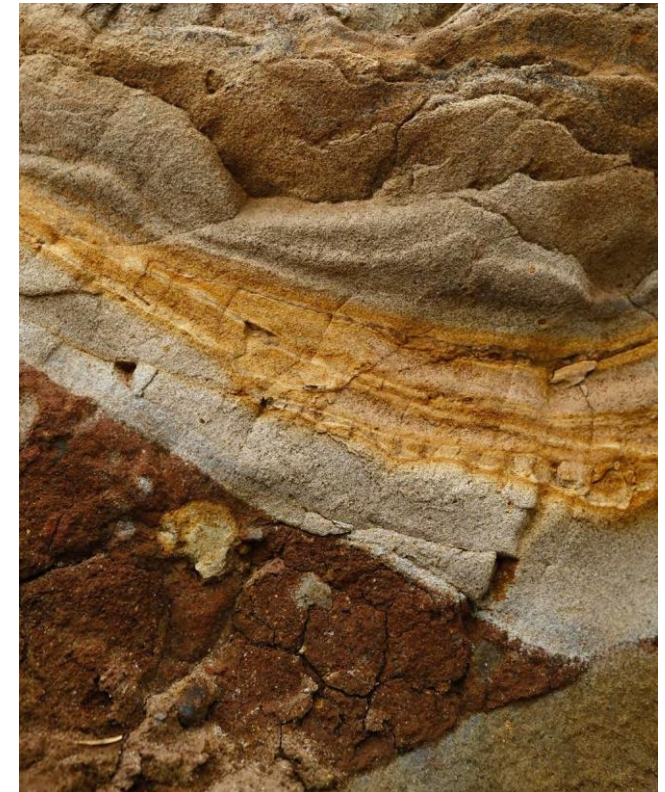
Upravljanje trgovinom je sastavni dio ovog kodeksa. FME je posvećen obavljanju svog poslovanja u skladu sa svim važećim zakonima i propisima koji regulišu trgovinu, uvoz, izvoz, transfer i kretanje robe, usluga, tehnologija i sredstava, kao što su sankcije, carinski propisi i kontrole izvoza („Zakoni o trgovini“). Održavanjem najviših standarda upravljanja trgovinom ne samo da štitimo ugled FME, već i promoviramo i doprinosimo odgovornom i etičkom poslovanju preko granica. Poslovni partneri treba aktivno da sarađuju u održavanju ovih standarda. FME zahtijeva njihovu posvećenost pridržavanju svih važećih zakona o trgovini prilikom poslovanja sa FME.

1.7 Poreska usklađenost

Svi poslovni partneri treba da tretiraju poresko upravljanje i poresku usklađenost kao važne aspekte svojih sistema nadzora i upravljanja rizicima. Poslovni partneri treba da primjenjuju strategije upravljanja rizicima kako bi osigurali da su svi finansijski, regulatorni i reputacioni rizici povezani sa oporezivanjem u potpunosti identifikovani, procijenjeni i umanjeni u skladu sa primjenjivim pravilima.

1.8 Minerali iz konfliktnih zona

Poslovni partneri treba da obezbijede da proizvodi koje isporučuju FME ne sadrže metale porijeklom od minerala ili njihovih derivata koji potiču iz konfliktnih područja⁵ a koja direktno ili indirektno finansiraju ili koriste oružane grupe i uzrokuju ili podstiču kršenja ljudskih prava. Očekuje se da poslovni partneri poštuju važeće propise i međunarodne standarde, kao što je OECD smjernica o dužnoj pažnji za odgovorne lance snabdijevanja mineralima iz konfliktnih i visokorizičnih područja.

³ Povjerljive informacije: Informacije o kompaniji koje bi, ako bi postale javne, mogle značajno uticati na cijenu vrijednosnih papira.

⁴ Pranje novca: Angažovanje u transakciji sa imovinom koja potiče iz kriminalnih aktivnosti, strukturiranje transakcije na način koji izbjegava otkrivanje kriminalnog ponašanja, ili angažovanje u transakciji koja promovirše bilo koju kriminalnu aktivnost.

⁵ Angola, Burundi, Centralnoafrička Republika, Republika Kongo, Ruanda, Južni Sudan, Tanzanija, Uganda i Zambija.

⁶ OECD: Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj.

2 Poslovanje u zdravstvenom sektoru

2.1 Zahtjevi u vezi sa kvalitetom

Poslovni partneri treba da obezbijede robu i usluge koje ispunjavaju zahtjeve FME, da funkcionišu kako je garantovano i da budu bezbjedni za predviđenu namjenu. Zbog toga, poslovni partneri treba da ispune regulatorne zahtjeve, kao što su oni koje nameću lokalni regulatori, kao i ugovorom dogovorene zahtjeve i standarde kvaliteta. Poslovni partneri treba da odmah riješe sve kritične probleme koji mogu negativno uticati na kvalitet robe i usluga koje se pružaju. Poslovni partneri treba da obavijeste FME o promjenama u procesu proizvodnje ili snabdijevanja koje mogu uticati na specifikacije robe i usluga koje se pružaju.

2.2 Etičko sprovođenje kliničkih istraživanja

Klinička istraživanja, kao što su klinička ispitivanja i druga istraživanja na ljudima koje se sprovode u ime FME budu izvedene u skladu sa međunarodnim smjericama (kao što je Deklaracija iz Helsinkija), važećim lokalnim zakonima i propisima, i priznatim međunarodnim standardima kvaliteta

i bezbjednosti (kao što su ICH smjernice za dobre kliničke prakse). Poslovni partneri treba da se pridržavaju etičkih principa utvrđenih u Belmont izveštaju, a to su poštovanje ljudi, dobročinstvo i pravda tokom cijelog istraživačkog procesa. Poslovni partneri moraju da se pridržavaju važećih etičkih i medicinskih zahtjeva prilikom sprovođenja ovih studija. Životinje moraju biti tretirane sa poštovanjem, uz minimalnu bol i stres. Alternativni pristupi životinjskim ispitivanjima treba da se koriste gdje god su naučno validni i prihvatljivi za regulatore. Poslovni partneri se ohrabruju da zamijene, smanje i unaprijede (3R principi) životinjska ispitivanja u interesu dobrobiti životinja, dok istražuju metode koje bi učinile životinjska ispitivanja zastarjelim. Poslovni partneri treba da prepoznaju i razmotre potencijalne rizike i zabrinutosti povezane sa novim tehnologijama, kao što su matične ćelije ili nanotehnologija. Poslovni partneri treba da sprovedu mjere za aktivno upravljanje rizicima i smanjenje predvidljivih uticaja.

2.3 Interakcije sa zdravstvenim radnicima

Poslovni partneri moraju posvetiti posebnu pažnju prilikom saradnje sa vladinim vlastima i zdravstvenim radnicima (ZR), naročito ako su vladini službenici, kao što su radnici u javnim bolnicama. Pravne sankcije mogu se primjeniti kada kompanije ciljaju vladine službenike sa neprikladnim prijedlozima da utiču, podstiču ili nagrade povoljan postupak (ili nečinjenje), komercijalnu transakciju ili postupak vlasti. Neophodno je da poslovni partneri posjeduju kompetencije i resurse potrebne za pružanje kvalitetnih usluga na odgovarajući i pravovremen način, izbjegavajući bilo koji oblik neprikladnog podsticaja u bilo kojim transakcijama sa FME (pogledajte poglavlje 1.2 „Korupcija, mito i prevara“).

7 ZR: Osobe koje su uključene u propisivanje, kupovinu ili primjenu medicinskih uređaja ili lijekova.

8 Vladin službenik: Različite osobe i entiteti, uključujući one koji predstavljaju državna preduzeća, političke stranke ili javne međunarodne organizacije.

3 Životna sredina i klima

3.1 Zakonodavstvo o životnoj sredini

Poslovni partneri moraju se pridržavati svih važećih zakona o životnoj sredini, propisa i međunarodno priznatih sporazuma i konvencija. Ovo obuhvata, ali nije ograničeno na:

- Poslovni partneri moraju osigurati pravilno rukovanje otpadom u skladu sa lokalnim propisima i Baselskom konvencijom o kontroli prekograničnog kretanja opasnog otpada i njegovom zbrinjavanju (Bazelska konvencija).
- Poslovni partneri ne smiju proizvoditi proizvode sa dodatkom žive, koristiti živu i živine spojeve u proizvodnim procesima ili tretirati otpad od žive suprotno propisima utvrđenim u Minamatskoj konvenciji o živi (Minamatska konvencija).
- Poslovni partneri ne smiju proizvoditi ili koristiti hemikalije koje su zabranjene kao postojani organski zagađivači, kako je navedeno u Stokholmskoj konvenciji o Postojanim organskim zagađivačima

(Stokholmska konvencija) i osigurati ekološki prihvatljivo rukovanje, sakupljanje, skladištenje i zbrinjavanje odgovarajućeg otpada.

Poslovni partneri treba da primjene odgovarajuće sisteme upravljanja životnom sredinom, idealno certifikovane u skladu sa ISO 14001 ili ISO 50001 kako bi procijenili potencijalne rizike za životnu sredinu i definisali strategije ublažavanja.

3.2 Otpad, otpadne vode i emisije

Poslovni partneri treba da imaju sisteme koji obezbijeduju sigurno i zakonski usklađeno rukovanje, kretanje, skladištenje i otpad, emisiju u vazduh i otpuštanje otpadnih voda. Pored toga, poslovni partneri treba da spriječe i ublaže nesreće, prosipanja i otpuštanje opasnih materija, otpada, otpadnih voda i emisija u životnu sredinu, ili postrojenja gdje povezani rizici više nisu pod kontrolom (npr. javni kanalizacioni sistemi, javne površine). Svim otpadom, otpadnim vodama, ili emisijama koje mogu potencijalno da negativno utiču na ljudsko zdravlje ili životnu sredinu

upravljaće se na odgovarajući način, biće kontrolisane i tretirane prije nego što ih otpuste u životnu sredinu kako bi se minimizirali negativni uticaji na pogođene zajednice. Svi potrebni objekti i instalacije treba da budu izgrađeni i održavani na način koji osigurava da se relevantni rizici upravljaju ili smanjuju.

3.3 Voda

Poslovni partneri treba da ulože maksimalne napore kako bi uveli sisteme upravljanja koji smanjuju povlačenje i potrošnju vode u sopstvenim operacijama i lancima snabdijevanja, s posebnim fokusom na oblasti sa nestašicama vode. Upotreba vode za operacije poslovnog partnera ne smije negativno uticati na dostupnost i kvalitet vode za životnu sredinu i okolne zajednice.

9 ISO 14001: Sistemi upravljanja zaštitom životne sredine

10 ISO 50001: Standard za menadžment energijom

3.4 Zaštita klime

Poslovni partneri će uložiti razuman trud kako bi postavili ekološke ciljeve, definisali strategije i uspostavili politike za identifikovanje i ublažavanje ekoloških uticaja svojih operacija i kroz svoje lance snabdijevanja. Poslovni partneri će uzeti u obzir zaštitu biodiverziteta i ekosistema, uključujući zaštitu morskih resursa. Poslovni partneri će se uzdržati od aktivnosti koje dovode ili su dovele do krčenja šuma i poštovaće primjenljive zakone i propise zemlje proizvodnje. Poslovni partneri će također identifikovati uticaj i rizike koje klimatske promjene imaju na sopstveno poslovanje i lance snabdijevanja. Poslovni partneri se podstiču da usvoje i primjene prakse cirkularne ekonomije.

Poslovni partneri će postaviti ciljeve za smanjenje potrošnje vode, energije, sirovina, generisanje otpada i za postizanje klimatske neutralnosti do 2050. godine, u mjeri u kojoj je to prikladno za njihov posao. Posebno, poslovni partneri će imati odgovarajuće programe i inicijative s ciljem smanjenja emisije gasova sa efektom staklene bašte u svom poslovanju (Opseg 1 i Opseg 2) i u svojim lancima vrijednosti (Opseg 3). FME visoko cijeni poslovne partnere koji usklađuju svoje ciljeve emisija sa Inicijativom za ciljeve zasnovane na nauci (SBTi). Poslovni partneri treba da obezbijede i pokažu kontinuirana unaprijeđenja u zaštiti životne sredine. Na zahtjev, poslovni partneri treba da budu u mogućnosti da FME dostave relevantne podatke o životnoj sredini.

4 Ljudska prava i radni uslovi

4.1 Provjera poštovanja ljudskih prava

Očekuje se i podstiče da poslovni partneri uspostave proces provjere poštovanja ljudskih prava kako bi spriječili, ublažili ili sanirali svaki potencijalni negativni uticaj koji mogu izazvati ili doprinijeti izazivanju poštovanja ljudskih prava. Takav proces treba da bude sproveden uz dužno poštovanje važećih zakona i propisa, kao i međunarodnih standarda, uključujući principe opisane u Univerzalnoj deklaraciji Ujedinjenih nacija o ljudskim pravima, Vodećim principima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima i Deklaraciji Međunarodne organizacije rada iz 1998. godine o temeljnim principima i pravima na radu. Kada se suoče sa sukobljenim zahtjevima, poslovni partneri treba da teže ispunjavanju međunarodnih standarda ljudskih prava, pridržavajući se lokalnih zakona i praksi.

4.2 Savremeno ropstvo i dječiji rad

Strogo zabranjujemo korištenje, podržavanje ili ostvarivanje koristi od bilo kog oblika modernog ropstva, uključujući eksploataciju dječijeg rada ili prinudnog rada. To obuhvata moderno ropstvo u vidu trgovine ljudima, prinudnog rada, ugovornog rada, dužničkog ropstva ili bilo kojih drugih oblika, uključujući mentalnu i fizičku prinudu, kao i sve oblike ropstva na radnom mestu. Kada se oslanjaju na rad migranata, moraju postojati mjere za sprječavanje situacija koje bi mogle dovesti do modernog ropstva ili sličnih uslova za radnike.

4.3 Zabrana diskriminacije i sprječavanje uznemiravanja

Ne tolerišemo nikakav oblik diskriminacije, uključujući verbalno, fizičko ili seksualno uznemiravanje ili zastrašivanje na radnom mjestu na osnovu nacionalnog ili etničkog porijekla, državljanstva, boje kože, starosti, socijalnog porijekla, zdravstvenog stanja, invaliditeta, seksualne orijentacije, pola, rodnog identiteta i izražavanja, bračnog statusa, trudnoće, političkog

mišljenja, članstva u sindikatu ili učešća u zakonitim kolektivnim radnim aktivnostima, religije ili uvjerenja, kao i bilo kojih drugih kriterijuma zaštićenih lokalnim zakonima i propisima. Očekujemo da naši poslovni partneri promovišu jednake mogućnosti i preduzimaju mjere za sprječavanje diskriminacije i uznemiravanja na osnovu bilo kojih karakteristika ili osobina koje su zaštićene zakonima mjesta zaposlenja. Poslovni partneri treba da osude uznemiravanje, nasilno ili uvredljivo ponašanje, ili zastrašivanje u bilo kom obliku. Poslovni partneri su dužni da obezbijede poštovanje na radnom mjestu sa pravičnim i bezbjednim radnim uslovima i podstiču raznolikost, inkluzivnost i povjerenje u radnom okruženju za svoje zaposlene.

11 U skladu sa Konvencijom MOR br. 138 (Konvencija o minimalnoj starosti) i Konvencijom MOR br. 182 (Konvencija o najgorim oblicima dječijeg rada)

12 U skladu sa Konvencijom MOR br. 29 (Konvencija o prinudnom radu)

4.4 Pravo na slobodu udruživanja i kolektivno pregovaranje

Poslovni partneri dužni su da poštuju prava radnika da se učlane ili ne učlane u sindikate, da učestvuju u kolektivnom pregovaranju i da traže zastupanje putem predstavničkih tijela na radnom mjestu ili sindikata, u skladu sa lokalnim zakonima.

4.5 Pravični radni uslovi

Poslovni partneri treba da obezbijede odgovarajuće plate svojoj radnoj snazi, u iznosu koji nije manji od minimalne plate propisane lokalnim zakonima. Poslovni partneri dužni su da poštuju načelo jednake plate za jednak rad. Poslovni partneri ne smiju da sprovedu nezakonita ili osvetnička obustavljanja, uskraćivanja ili umanjenja plata; obavezni su da isplate plate svojoj radnoj snazi na vrijeme. Poslovni partneri moraju poštovati važeće zakone i propise koji se odnose na uslove zapošljavanja i rada, uključujući, ali ne ograničavajući se na, uslove zapošljavanja, transparentnost plata, minimalne plate i beneficije, maksimalno radno vrijeme, kao i pauze i vrijeme za odmor. Redovna radna sedmica ne smije prelaziti maksimalni broj sati propisan lokalnim zakonima, a prekovremeni rad smije biti naložen samo u skladu sa lokalnim zakonima.

4.6 Zdravstvena jednakost

FME je posvećen zdravstvenoj jednakosti, kako je navedeno u FME-ovoj Globalnoj izjavi o zdravstvenoj jednakosti. Naša posvećenost zdravstvenoj jednakosti znači proširivanje našeg znanja i usluga kako bismo eliminisali nejednakosti u mogućnostima za liječenje i zdravstvenim ishodima. Nastojimo da pružimo najcjelovitiju njegu svim osobama koje žive sa ozbiljnim

bolestima, uključujući hroničnu bolest bubrega. Pored toga, FME cijeni poslovne partnere koji dijele njegovu posvećenost zdravstvenoj jednakosti.

4.7 Korištenje bezbjednosnih snaga

Ako poslovni partneri angažuju privatne ili javne bezbjednosne snage radi zaštite svojih prostorija, imovine i svoje radne snage i/ili svojih pacijenata, poslovni partneri moraju preduzeti mjere kako bi obezbijedili odgovarajuće ponašanje bezbjednosnih snaga. Poslovni partneri moraju obezbijediti adekvatna uputstva i nadzor bezbjednosnim snagama kako bi spriječili mučenje, okrutno, nehumano ili ponižavajuće postupanje, kao i kako bi spriječili da bezbjednosne snage nanesu povrede životu ili tijelu ili nezakonito

ugroze pravo na organizovanje ili nezakonito ometaju zaposlene u ostvarivanju njihovog prava na slobodu udruživanja, pod uslovom da se ta prava ostvaruju na zakonit način.

4.8 Prava lokalnih zajednica

Poslovni partneri dužni su da preduzmu mjere kako bi spriječili štetne promjene zemljišta, zagađenje vode ili vazduha, štetne emisije buke ili prekomjernu potrošnju vode, što sve može dovesti do značajnog narušavanja prirodne osnove za očuvanje i proizvodnju hrane. Pored toga, poslovni partneri treba da spriječe uskraćivanje ili ograničavanje pristupa čistoj i bezbjednoj vodi za piće, uništavanje pojedinačnog pristupa sanitarnim čvorovima i/ili nanošenje štete zdravlju osobe. Poslovni partneri ne smiju učestvovati u nezakonitom oduzimanju resursa kao što su zemljište, šume i voda, koji obezbjeđuju sredstva za život pojedinaca i zajednica.

4.9 Program raznolikosti dobavljača

Poslovni partneri se podstiču da razviju i sprovedu program raznolikosti dobavljača u okviru svojih lanaca snabdijevanja. Poslovni partneri treba da pruže maksimalne moguće prilike malim i raznolikim dobavljačima koji donose vrijednost. Poslovni partneri moraju biti u mogućnosti da prate i izvještavaju o napretku svojih programa raznolikosti dobavljača.

5 Bezbjednost i zdravlje na radu

5.1 Zaštita radnika

Poslovni partneri dužni su da adekvatno zaštite zaposlene od štetnog izlaganja hemijskim, biološkim i fizičkim opasnostima, nehigijenskim uslovima, fizički zahtjevnim zadacima na radnom mjestu i u svim rezidencijalnim objektima koje obezbjeđuje kompanija. Poslovni partneri moraju obezbijediti bezbjedno i zdravo radno okruženje, adekvatne objekte i mjere za dobit svoje radne snage, uključujući odgovarajuću ličnu zaštitnu opremu i redovnu obuku o zdravlju i bezbjednosti. Poslovni partneri moraju poštovati propise o bezbjednosti proizvoda, pravilno obilježavati proizvode i jasno komunicirati zahtjeve u vezi sa rukovanjem proizvodima. Poslovni partneri dužni su da relevantnim stranama obezbijede važeću dokumentaciju koja sadrži sve neophodne informacije o bezbjednosti za sve opasne supstance u slučaju opravdane potrebe. To uključuje informacije o proizvodu, bezbjednosne listove, potvrde o prijavi ili registraciji, kao i scenarije upotrebe i izloženosti. Poslovni partneri proaktivno i transparentno dijele informacije o zdravstvenim, bezbjednosnim i ekološkim aspektima svojih proizvoda sa svim

relevantnim stranama. Poslovni partneri treba da uspostave odgovarajuće mjere kako bi spriječili prekomjerni fizički i mentalni umor usljed neadekvatne organizacije rada u vezi sa radnim vremenom i pauzama za odmor.

5.2 Praćenje i unaprijeđenje rješavanja incidenata zaštite zdravlja i bezbjednosti na radu

Očekuje se da poslovni partneri prate i analiziraju povrede na radu zaposlenih, identifikuju njihove osnovne uzroke i sprovedu i procjene odgovarajuće korektivne i preventivne mjere, u skladu sa važećim zakonima i propisima. Svim radnicima treba obezbijediti odgovarajuće procedure za prijavu incidenata.

5.3 Usklađenost sa propisima o zdravlju i bezbjednosti na radu i sistemi upravljanja

Poslovni partneri dužni su da poštuju sve obaveze u vezi sa zdravljem i bezbjednošću na radu u skladu sa lokalnim zakonima. Poslovni partneri moraju, u mjeri u

kojoj je to razumno izvodljivo, preduzeti neophodne mjere kako bi uspostavili odgovarajuće procese ili programe za sprječavanje ili ublažavanje opasnosti i povezanih rizika koji utiču ili mogu uticati na zdravlje i bezbjednost zaposlenih, susjeda, okolnih zajednica ili bilo kojih drugih zainteresovanih strana. Poslovni partneri treba da identifikuju i procijene vanredne situacije, kao i da razviju i sprovedu procedure za reagovanje u tim situacijama. Planovi reagovanja treba periodično da se testiraju kako bi se osigurala njihova izvodljivost i validnost.

6 Bezbjednost i zaštita imovine i podataka

6.1 Privatnost i zaštita podataka

Poslovni partneri moraju poštovati sve važeće zakone i propise, kao i ugovorne obaveze, prilikom prikupljanja, korištenja, otkrivanja, čuvanja i obrade podataka koje im FME dijeli, podataka koje obrađuju u ime FME-a ili podataka sa kojima se upoznaju u kontekstu poslovnog odnosa između strana.

Ovo uključuje lične podatke koji se odnose na zaposlene, pacijente, klijente, zdravstvene radnike, dobavljače i druge osobe povezane sa FME-om, kao i povjerljive ili vlasničke informacije koje se odnose na poslovanje FME-a ili aranžmane sa trećim stranama, poput strateških, finansijskih, tehničkih ili poslovnih informacija koje nisu javno dostupne.

Na primjer, u zavisnosti od prirode podataka i poslovnih aktivnosti, poslovnom partneru može biti ograničeno da obrađuje, koristi ili otkriva takve podatke samo na osnovu legitimne poslovne potrebe ili pravnog osnova na način koji je dogovoren sa FME-om; da primjeni tehničke i organizacione mjere kako bi zaštitio podatke od neovlaštenog pristupa, otkrivanja, izmjene ili uništenja; i da obezbijedi tačnost, relevantnost i integritet podataka

tokom cijelog njihovog životnog ciklusa. Poslovni partneri također mogu biti obavezni da obavijeste FME o povredama podataka ili bezbjednosnim incidentima koji utiču na FME i da u potpunosti sarađuju sa FME-om u istragama i naporima za otklanjanje posljedica u vezi sa zaštitom podataka.

6.2 Prava intelektualne svojine

Poslovni partneri moraju zaštititi svoja prava intelektualne svojine, prava intelektualne svojine svojih zaposlenih, svojih poslovnih partnera, kao i intelektualnu svojinu FME-a koja je razvijena u toku našeg poslovanja, od pristupa trećih strana, uključujući njihove lance snabdijevanja. Intelektualna svojina uključuje, ali nije ograničena na, svaku inovaciju, patent, zaštitni znak, autorsko pravo, tehničko i naučno znanje ili know-how i stručnost. Isto se primjenjuje na poslovne tajne bilo koje vrste. Poslovni partneri treba da obavijeste FME o svim očiglednim i materijalnim rizicima u vezi sa intelektualnom svojinom na koje FME može biti izloženo zbog poslovnog odnosa sa poslovnim partnerom.

6.3 Mjere bezbjednosti i mjere protiv falsifikovanja

Poslovni partneri treba da primjenjuju dobre prakse u svom poslovanju i lancima snabdijevanja i obezbijede da su mjere protiv manipulacije implementirane i sprovedene. Poslovni partneri treba da osiguraju integritet svake pošiljke za FME na osnovu ugovornog dogovora.

6.4 Javno oglašavanje

Ne dozvoljavamo poslovnim partnerima da koriste ime ili logo FME-a u bilo kakvim javnim prikazima ili dokumentu bez prethodne dozvole. Bez takvog prethodnog odobrenja, poslovni partneri ne mogu da otkrivaju svoj odnos sa FME-om ili njegovim proizvodima, dijelovima, dizajnom ili povjerljivim informacijama u bilo kojim javnim mjestima, uključujući saopštenja za štampu, web sajtove, društvene mreže, sajmove i objekte poslovnih partnera.

7 Upravljanje

7.1 Sistemi i dokumentacija

Poslovni partneri treba da uključe ovaj Kodeks ponašanja u svoje sisteme upravljanja, kontrole i politike. To podrazumijeva jasno dodjeljivanje unutrašnjih odgovornosti i implementaciju relevantnih standarda i procedura. Sva odgovarajuća dokumentacija (npr. dozvole, certifikati, licence i registracije) mora biti pribavljena, održavana i ažurirana kako bi se pokazala usklađenost. Ova dokumentacija može biti pregledana od strane FME-a uz obostrani dogovor.

7.2 Upravljanje rizikom

Poslovni partneri dužni su da primjene odgovarajuće mehanizme za redovno identifikovanje, procjenu i upravljanje rizicima u svim oblastima na koje se ovaj Kodeks ponašanja odnosi (koja su relevantna i primjenljiva na poslovnog partnera). Poslovni partneri dužni su da kontinuirano određuju srazmjeran značaj svakog rizika i da preduzmu mjere za sprječavanje i ublažavanje takvog rizika. Poslovni partneri su također dužni da preduzmu potrebne radnje kako bi spriječili rizike, zaustavili povrede Kodeksa, minimizirali rizike po reputaciju, kako FME-a, tako i poslovnog partnera. Poslovni partneri također moraju da proaktivno obavijeste FME o svim povredama, rizicima povrede ili istragama u vezi sa njihovim operacijama ili lancima snabdijevanja.

7.3 Tačnost evidencije

Sve finansijske knjige i evidencija moraju da podlažu važećim zakonima i propisima, lokalnim zahtjevima, kao i opšteprihvaćenim računovodstvenim principima. Kako bi pružili tačan i pošten prikaz njihove finansijske situacije, dokumenti poslovnih partnera moraju da sadrže aktuelne informacije i da budu tačni u svim materijalnim aspektima. Poslovne knjige moraju da budu potpune, čitke, transparentne, obrađene na vrijeme i da odražavaju stvarne transakcije i plaćanja. Poslovni partneri ne smiju da sakrivaju, izbjegnu da evidentiraju ili da unose lažne podatke. Sve Poslovne knjige moraju tačno da prikazuju pravu prirodu i opseg transakcije ili troška. Poslovni partneri dužni su da uspostave odgovarajuće procese i kontrole kako bi osigurali tačnost, cjelovitost i pravovremenu pripremu svojih računa i finansijskih izvještaja. Fakturisanje poslovnih partnera mora da bude tačno, istinito, potpuno i pravovremeno za sve proizvode i usluge. U prilog tačnog fakturisanja, sve knjige moraju da predoče pouzdanu dokumentaciju o kupljenim/prodatim proizvodima ili pruženim/priljubljenim uslugama.

7.4 Kontinuitet poslovanja

Poslovni partneri dužni su da implementiraju odgovarajuće planove za kontinuitet poslovanja i upravljanje oporavkom od katastrofe za operacije koje podržavaju poslovanje FME-a.

7.5 Kontinuirano poboljšanje

Poslovni partneri dužni su da pokažu svoju predanost stalnom poboljšanju u sprovođenju ovog Kodeksa ponašanja postavljanjem ciljeva učinka, izvršavanjem planova sprovođenja i preduzimanjem potrebnih korektivnih radnji za nedostatke utvrđene internim ili eksternim procjenama, inspekcijama i revizijama menadžmenta. Poslovni partneri podstiču se da saopšte odgovarajuće radnje FME-u na njihov zahtjev.

7.6 Transparentnost i otkrivanje podataka

Poslovni partneri podstiču se da redovno šalju eksterne izveštaje o svom društvenom i ekološkom učinku u skladu sa ovim Kodeksom ponašanja. Poslovni partneri dužni su da budu transparentni u pogledu svojih poslovnih aktivnosti, strukture, finansijske situacije, učinka i poslovanja, kao što zahtjevaju važeći zakoni i propisi, kao i industrijski standardi. Poslovni partneri se podstiču da objave presude kao i olakšavajuće mjere.

7.7 Obuka i kompetencija

Poslovni partneri dužni su da razviju, implementiraju i održavaju odgovarajuće mjere obuke kako bi svojim zaposlenima omogućili da steknu odgovarajući nivo znanja i razumijevanja ovog Kodeksa ponašanja, primjenjivih zakona i propisa, kao i industrijskih standarda.

7.8 Primjena na lanac snabdijevanja poslovnog partnera

Poslovni partneri dužni su da reprodukuju ovaj Kodeks ponašanja navedenog dalje u tekstu duž svojih lanaca snabdijevanja, osiguravajući da svaka treća strana/pod-dobavljač koji postupa u ime Poslovnog partnera i utiče na poslovni odnos sa FME-om poštuje ovaj Kodeks ponašanja. Na zahtjev, poslovni partneri dužni su da FME-u pruže informacije o svojim lancima snabdijevanja kako bi identifikovali rizike i preventivne mjere u vezi sa primjenom ovog Kodeksa ponašanja.

7.9 Ocjenjivanje i Kontrola usklađenosti poslovanja

Naš poslovni odnos zasniva se na iskrenosti i poštovanju. Uz slobodnu procjenu i prethodno obavještanje, FME će imati pravo da vrši nadzor i ocjenjivanje usklađenosti poslovnog partnera sa ovim Kodeksom ponašanja u obliku davanja certifikata ili učestvovanja u ocjenjivanju, na primjer. U slučaju da postoji osnovani dokaz da poslovni partner ne postupa u skladu sa odredbama ovog Kodeksa ponašanja, FME ima pravo da sprovede ad hoc procjene pomoću mjera koje smatra odgovarajućim. Evaluaciju će izvršiti FME (direktno ili preko angažovane treće strane). Ovaj Kodeks ponašanja nema uticaja na dalje ugovorne

obaveze i ima prednost nad odredbama u njemu.

7.10 Raskid ugovora

Ukoliko FME utvrdi da poslovni partner ne ispunjava zahtjeve Kodeksa ponašanja, FME zadržava pravo da zatraži od poslovnih partnera da preduzmu korektivne radnje kako bi u razumnom roku spriječili, okončali ili sveli na najmanju mjeru nepridržavanje istog. Ako poslovni partneri ne preduzmu korektivne radnje, FME ima pravo (i) da suspenduje ugovor dok se povrede Kodeksa ne otklone ili (ii) da podnese vanredno obavještenje o raskidu nakon što je dato vrijeme za izvršenje proteklo bez ikakvih poboljšanja i prema sopstvenom nahođenju FME-a.

7.11 Izmjene

FME zadržava pravo razumne izmjene ovog Kodeksa ponašanja. Poslovnim partnerima se savjetuje da se pridržavaju najnovije verzije ovog Kodeksa ponašanja i dužni su da, kada je u pitanju najnovija verzija, poštuju izmjene Kodeksa ponašanja u obnovljenim ugovorima.

8 Progovorite!

Poslovni partneri su dužni da uspostave proceduru izvještavanja unutar svojih organizacija, omogućavajući svojim zaposlenima i drugim relevantnim grupama da u bilo kom trenutku prijave sumnje ili incidente potencijalne neusklađenosti, uključujući, ali ne ograničavajući se na potencijalna kršenja primjenjivih zakona i propisa kako je opisano u ovom Kodeksu ponašanja.

Poslovni partneri dužni su da obezbijede da postupak izvještavanja bude jasno definisan i saopšten u formatu koji je lako dostupan svim zainteresovanim stranama, uključujući javnost. Postupak će uključivati informacije o tome kako prijaviti sumnje i očekivani postupak rješavanja, i obezbijediće da prijavljivanje bude anonimno. Postupak mora da garantuje nezavisnu i nepristranu istragu, kao i da postoji zabrana odmazde protiv osobe koja je prijavila određen problem.

Svaka prijava podnijeta iz dobre namjere će biti obuhvaćena politikom zabrane odmazde i tretiraće se kao povjerljiva, uz zaštitu identiteta osobe koja je prijavila u mjeri u kojoj je to razumno moguće. Poslovni partneri će ispitati ovakve prijave brzo i temeljno,

i ako se utvrdi da su tačne, preduzeti korektivne mjere prema potrebi. Svaki odgovor ili informacija data osobi koja je prijavila problem će se dostaviti prema diskrecionom pravu FME-a i u skladu sa važećim zakonima i propisima.

U slučaju da se utvrdi postojanje ozbiljnog rizika po ljudska prava, stvarno kršenje ili povezani izvršni postupak i/ili sudski spor, poslovni partneri dužni su da proaktivno obavijeste FME i da dostave detalje o koracima koju su preduzeti u cilju sprječavanja ili ublažavanja takve situacije. Ovo se također odnosi na situacije u kojima su poslovni partneri bili uzrok ili su doprinijeli takvoj situaciji, ali nisu u mogućnosti da spriječe ili isprave negativan uticaj na ljudska prava.

Poslovni partneri se ohrabruju da obavijeste svoje zaposlene o Telefonskoj liniji za usklađenost FME-a. Poslovni partneri ili njihovi zaposleni također mogu da koriste FME-ovu telefonsku liniju za usklađenost kako bi prijavili bilo kakav problem u vezi sa aktivnostima FME-a, kao i aktivnostima zaposlenih FME-a, uprave FME-a ili agenata FME-a.

Ako biste željeli da prijavite nešto ili imate dodatna pitanja, molimo da posjetite www.fresenius.ethicspoint.com, ili

Kontaktirajte nas na:

– complianceactionline1@freseniusmedicalcare.com
(globalno, osim za SAD i Rusiju),

– compliance.actionline@freseniusmedicalcare.com
(za SAD), ili

– complianceactionline-russia@fmc-ag.ru
(za Rusiju).

Literatura

Bazelska konvencija | Ujedinjene nacije

www.basel.int

Belmontov izvještaj: Etička načela i smjernice za zaštitu ljudskih subjekata u istraživanjima

www.hhs.gov/ohrp/regulations-and-policy/belmont-report/read-the-belmont-report/index.html

Deklaracija iz Helsinkija | Svjetska medicinska organizacija

www.wma.net/what-we-do/medical-ethics/declaration-of-helsinki/

Sistemi upravljanja energijom (ISO 50001) | Međunarodna organizacija za standardizaciju

www.iso.org/home.html

Sistemi upravljanja životnom sredinom (ISO 14001) | Međunarodna organizacija za standardizaciju

www.iso.org/home.html

Interna pravila i standardi FME

www.freseniusmedicalcare.com/en/about-us/policies-and-standards

Opšta uredba o zaštiti podataka (GDPR) | Evropska unija

gdpr.eu

ICH Dobra klinička praksa | Evropska agencija za lijekove

www.ema.europa.eu/en/ich-e6-r2-good-clinical-practice-scientific-guideline

Međunarodni radni standardi | Međunarodna organizacija rada

www.ilo.org/international-labour-standards

Minamatska konvencija | Ujedinjene nacije

minamataconvention.org/en

OECD smjernice za obaveznu provjeru odgovorne nabavke minerala

www.oecd.org/corporate/mne/mining.html

Literatura

OECD smjernice za multinacionalne kompanije o odgovornom poslovnom ponašanju

www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/oecd-guidelines-for-multinational-enterprises-on-responsible-business-conduct_81f92357-en

Pariški sporazum | Ujedinjene nacije

unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement

Stokholmska konvencija | Ujedinjene nacije

pops.int

Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima | Ujedinjene nacije

un.org/en/documents/udhr/

Smjernice Ujedinjenih nacija o poslovanju i ljudskim pravima (UNGPs)

www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

Zakon o podmićivanju Ujedinjenog Kraljevstva | Ujedinjeno Kraljevstvo

www.legislation.gov.uk/ukpga/2010/23/introduction

Zakon o stranim koruptivnim praksama SAD | SAD

www.justice.gov/criminal/criminal-fraud/foreign-corrupt-practices-act

Inicijativa za ciljeve zasnovane na nauci (SBTi)

sciencebasedtargets.org

Kontakt

U slučaju da imate pitanja ili nedoumice u vezi sa ovim dokumentom, molimo kontaktirajte Vašu osobu za kontakt iz FME.

Autorska prava

slajd 1: Fauxels (Pexels); slajd 4: Youssef Naddam (Unsplash); slajd 5: Christina Zhang (Unsplash); slajd 8: Tim van der Kuip (Unsplash, edited); slajd 10: Fresenius Medical Care; slajd 11: Oleksii Syrotkin (Stocksy); slajd 12: Bonninstudio (Stocksy); slajd 14: Luis Velasco (Stocksy)

Editor

Fresenius Medical Care AG
Else-Kroener-Straße 1
61352 Bad Homburg v.d.H. / Germany
www.freseniusmedicalcare.com

Važi od 01. februara 2025.